

POSTANOWIENIE

Dnia 8 marca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Zawada (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Dariusz Dończyk (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa N. sp. z o.o. w K.

przeciwko E. J. R. i T. S. sp.j. w J.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 8 marca 2012 r.,

zażalenia strony powodowej na postanowienie Sądu Okręgowego

z dnia 20 października 2011 r.,

- 1) zmienia zaskarżone postanowienie w ten sposób, że uzupełnia wyrok Sądu Okręgowego z dnia 28 września 2011 r., w ten sposób, że zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1800 (tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;**
- 2) zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 347 (trzysta czterdzieści siedem) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 20 października 2011 r. Sąd Okręgowy – na skutek wniosku strony powodowej - uzupełnił wyrok tego Sądu z dnia 28 września 2011 r., w ten sposób, że oddalił wniosek o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego. Wniosek o uzupełnienie wyroku podlegał uwzględnieniu, bowiem Sąd Okręgowy w wymienionym wyroku nie zawarł rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego. Jednakże wniosek o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego nie zasługiwał na uwzględnienie. Strona powodowa wniosła odpowiedź na apelację osobiście. Pismo to zostało bowiem podpisane przez prezesa zarządu, który także stawił się na rozprawie apelacyjnej. Skoro więc pełnomocnik procesowy powódki nie prowadził sprawy, to nie było podstaw do przyznania wynagrodzenia. Zgodnie z § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm., dalej: „rozporządzenie”) wynagrodzenie przysługuje za prowadzenie sprawy w postępowaniu apelacyjnym.

Postanowienie Sądu Okręgowego zostało zaskarżone w całości zażaleniem przez powódkę, która wniosła o jego zmianę poprzez zasądzenie na jej rzecz od pozwanej kwoty 1800 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Okręgowym. Powódka podniosła naruszenie art. 98 § 3 w zw. z art. 99 k.p.c., art. 22⁵ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65) w zw. z § 12 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 6 oraz § 13 ust. 1 rozporządzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Powołany przez Sąd Okręgowy § 13 ust. 1 rozporządzenia określa stawkę minimalną za prowadzenie przez radcę prawnego sprawy o odszkodowanie za niesłuszne skazanie lub ukaranie, aresztowanie lub zatrzymanie. Z oczywistych względów przepis ten nie miał zastosowania w sprawie, której przedmiotem było żądanie zapłaty przez pozwaną na rzecz powódki kwoty dochodzonej pozwem tytułem należności za sprzedaż 2 elektrowni wiatrowych z wyposażeniem oraz za

sprzedaż falownika. Stawki minimalne za prowadzenie przez radcę prawnego sprawy w postępowaniu apelacyjnym określone są natomiast w § 12 rozporządzenia.

Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata, według art. 98 § 3 k.p.c., zalicza się m.in. wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych i wydatki jednego adwokata. Przepis ten ma odpowiednie zastosowanie wobec strony reprezentowanej przez radcę prawnego (art. 99 k.p.c.). Według § 2 ust. 2 rozporządzenia w zw. z art. 22⁵ § 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, podstawę zasądzenia opłaty – za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego – stanowią stawki określone w rozdziałach 3-4 rozporządzenia. Z treści tych przepisów wynika, że opłata jest ustalana odrębnie za udział radcy prawnego w każdej instancji sądowej. Prawo do żądania przez stronę, która wygrała sprawę, zwrotu przez jej przeciwnika procesowego kosztów procesu, obejmujących wynagrodzenie ustanowionego w sprawie pełnomocnika – będącego radcą prawnym - nie zostało uzależnione od podjęcia przez tego pełnomocnika określonych czynności procesowych (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 1965 r., I CR 27/65, OSP 1966, nr 1, poz. 11), w szczególności od złożenia przez pełnomocnika pisemnej odpowiedzi na apelację, czy też jego udziału w rozprawie apelacyjnej. Złożenie pisemnej odpowiedzi na apelację jest prawem strony, z którego nie musi ona skorzystać. Również strona oraz jej pełnomocnik nie mają obowiązku udziału w rozprawie apelacyjnej, jeżeli inaczej nie zarządzi sąd rozpoznający apelację. Z tej przyczyny nie było zasadne stanowisko Sądu Okręgowego, który oddalił wniosek powódki o zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów procesu obejmujących wynagrodzenie radcy prawnego, który reprezentował powódkę w postępowaniu apelacyjnym z tego względu, że wyżej opisanych czynności procesowych nie przedsięwziął ustanowiony w sprawie pełnomocnik procesowy powódki. Ustanowiony przez powódkę pełnomocnik procesowy – radca prawny O. J. – został umocowany przez powódkę do jej reprezentowania przed sądami wszystkich instancji (k. 10). Pełnomocnikowi temu,

po ogłoszeniu wyroku Sądu pierwszej instancji, dokonywano skutecznie wszystkich doręczeń dla strony powodowej. W konsekwencji, Sąd Okręgowy, oddalając wniosek powódki o zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, naruszył przepisy art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt 1 (w zażaleniu błędnie powołano pkt 2) w zw. z § 6 pkt 6 i § 2 ust. 2 rozporządzenia. Uwzględniając powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 386 § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 i art. 398²¹ k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że uzupełnił wyrok Sądu Okręgowego z dnia 28 września 2011 r., w ten sposób, że zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1800 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

O kosztach postępowania zażaleniowego postanowiono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99, art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz § 12 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 3 i § 2 ust. 2 rozporządzenia.